

Tukaj smo!

Kar priznamo si! Marsikdo si je med nami že zastavljal vprašanje, če bo naša emigracija vzdržala ali ne. Ali bo vsaka njena generacija toliko dejavna in zavedna, da bo prenesla zavest določenega nam poslanstva naslednjemu rodu?

Kdor opazuje in zasleduje razvoj in delo med nami, se ga ob nekaterih povzrajih polasti zaskrbljenost in včasih celo malodušje. Pa zopet nastopijo tako svetli trenutki v naši emigraciji — in teh, hvala Bogu, ni malo —, da utrdijo vero, vlijejo novo upanje in dajejo poguma vsem, ki na ta ali oni način obdelujejo duhovni vrt naše emigracije in se trudijo, da bi bil vedno svež in poln sadove obetajočega cvetja.

Ko se bližamo zaključku šestnajstega koledarskega leta, odkar smo v izseljenstvu, moremo z zadoščenjem in ponosom pokazati na dva prelepa sadova, ki sta dozorela na duhovnem vrtnu naše emigracije. To sta dve knjigi, ki sta med vsemi, kar jih je doslej izšlo med nami, resnično dva izmed najboljših sadov naše dejavnosti.

Ko vzameš v roko Zbornik Svobodne Slovenije za leto 1964, te presenetijo in potegne v premišljevanje že zunanost te knjige. Kupola ljubljanske stolnice, ljubljanski grad, zmajski most. Nad 70 slovenskih izseljencev je dalo vsebino 340 strani obsežni knjigi velikega formata. Člani starejše, mlajše in najmlajše generacije so prispevali razprave, preglede, članke, eseje, pričevanja, spomine, besede in slike. Vsi, od zapisovalcev kronik in drznih gornikov, do priznanih znanstvenikov, umetnikov in oblikovalcev slovenske besede so sodelovali. Noben pomemben dogodek ni šel mimo ne v svetu, ne doma, ne v izseljenstvu. Zbornik Svobodne Slovenije za leto 1964 je zgodovinski dokaz dejavnosti in obsevnosti slovenske ideološke emigracije.

Drugi sad iz duhovnega vrtna naše emigracije je prvi del velike trilogije Karla Mauserja „Ljudje pod bičem“. Zapisano je bilo, da je Karel Mauser pisatelj treh dežel: Gorenjske, kjer se je rodil, Koroške, kjer je živel taboriščna leta, in Severnih ameriških držav, kjer živi v emigraciji. Doslej je napisal nad 20 knjig, povesti in ertice. „Ljudje pod bičem“ so njegova največja povest. Ljubezenska zgodba, vržena na ozadje dobe, ko je živel slovenski človek pod bičem najusodnejših trenj v zgodovini: nemške in laške okupacije, komunistične revolucije, koncentracijskih taborišč in protirevolucije. Podbrezje, Ljubljana, Gonsars in Dachau so pozorišče teh ljudi v letih 1941 in 1945. Položi predse obe knjigi!

Listaj Zbornik Svobodne Slovenije stran za stranjo in spominjaj se v duhu posameznih pisateljev člankov, razprav, esejev, pričevanj, kronik itd. Zapisi in v življenjsko pot vsakega posebej in v okolnosti ter marsikaj težave, katerih so ta dela nastala. Iz raznih kontinentov in držav so prihajala v uredništvo. Vsi, ki so jih napisali, so se zavedali poslanstva, določenega slovenski svobodni emigraciji.

Ko boš gledal drugo knjigo, Ti bo stopil pred oči njen pisatelj. Vsak dan dela za strojem v tovarni, da preživlja sebe in družino. Ves ostali čas pa izgovora v ljubezni do svojega naroda. Spomnil se bo njegovih klenih govorov, navduševalnih člankov in krških besed. Tako dela, piše in govori pisatelj, ki je doživel in preživel Turjak.

Komunistični režim v domovini si je prizadeval na vse načine, da bi se nas znebil. Še vedno mu je svobodna emigracija, ki je klicar resnice, napoti. Ker se nas ne more znebiti, nas hoče vsaj ohraniti in razdvojiti. To pa za vsako ceno. S prevaro in z grožnjo; z vabilom in ljubeznivo pozornostjo. Lahkoverne posameznike oamamlja in jih spravljata na kolena s prijazno pogostitvijo ali prozorno pozornostjo. Najrazličnejša sredstva so mu dobrodošla, da bi zadušil svobodno besedo naše emigracije in da bi mogel svetu oznaniti, da nas ni več.

Obe knjigi, — dva sadova naše dejavnosti sta naš odgovor. Glasno kličeča, da so vsi poskusi in komunistični naklepi doslej propadli. Prepričevalna dokazujeta, da življenjska sila zdravega dela naše emigracije ni prav nič zmanjšana ali ohromljena. Nasprotno!

Pred važnimi odločitvami v Boliviji

V Boliviji z najbogatejšimi rudniki kositra na svetu se zadnje dni odigravajo važni dogodki. V vladni stranki Narodno revolucionarno gibanje je prišlo do hudih notranjih trenj, ki niso samo osebnega značaja, ampak tudi ideološkega. V stranki namreč vodi sredinsko in desno krilo sedanji predsednik republike dr. Victor Paz Estenssoro, vodja levega krila je pa znani Juan Lechin, levičar. Poznavači bolivijskih razmer ga označujejo kar za pravega komunista. Za sabo ima rudarje. Med dr. Paz Estenssoro in Lechinom je prejšnji teden prišlo do popolnega preloma, kar je položaj v državi še bolj kompliciralo, ker je Lechin tudi podpredsednik republike.

Spor med predsednikom dr. Paz Estenssoro in Lechinom je bruhnil z vsjo silo na dan v rudarskem revirju Catavi—Siglo XX. Tu je prišlo med rudarji različnih političnih nazorov do spopada, v katerem je bil en rudar ubit. Oblasti so zaprle tri rudarje komuniste. Komunisti so zahtevali njihov izpust na svobodo. Ker policija tej zahtevi ni ugodila, je rudarski sindikat proglasil splošno stavko, obenem so pa rudarski sindikalisti začeli hudo napadati vlado in njenega predsednika. Oglašil se je sam Lechin in dr. Estenssora proglasil za izdajalca ter izkoriščevalca bolivijskega ljudstva. Predsednik dr. Estenssoro je na napade takoj odgovoril in odstranil iz vlade vse ministre, ki so politično pripadali Lechinovi skupini. Nadomestil jih je z zanesljivimi civilnimi in vojaškimi osebnostmi. Obo-

rožene sile so se v sporu med predsednikom in levičarskim rudarskim sindikalistom Lechinom postavile na stran dr. Estenssora in mu zagotovile vdanost in vso pomoč.

V rudarskem revirju Catavi—Siglo XX so med tem komunistično usmerjeni rudarji zajeli štiri Amerikance in 17 bolivijskih ter inozemskih strokovnjakov — tehnikov pri rudniških napravah. Med ujetimi Amerikanci je tudi ataše za delo na amer. veleposlaništvu v La Pazu, ki je bil opazovalec na rudarskem kongresu in je prinesel tja 15.000 dolarjev kot prispevek za postavitev ljudske šole in srednješolskega kolegija. Juan Lechin je po radiu sporočil, da so vsi talci in da jim ni nič hudega. Vendar obstoja nevarnost za njihova življenja. Vlada je poslala v rudarske predele močne oddelke vojske, da bi preprečila izgrede in pogrome stavekajočih rudarjev.

Levičarsko usmerjeni rudarji so na svojem kongresu Lechina proglasili tudi že za predsedniškega kandidata za dobo 1964—1968. Prvotno so mislili pri volitvah nastopiti z dr. Paz Estenssoro kot kandidatom za predsednika in Lechinom kot kandidatom za podpredsednika. Po prelomu med predsednikom in podpredsednikom hočejo sedaj nastopati samostojno z Lechinom, ostali delavski sindikati in poljedeljsko ljudstvo je pa za kandidaturu sed. predsednika dr. Paz Estenssora.

Diplomatski predstavniki v Boliviji z zanimanjem pričakujejo nadaljnega razvoja dogodkov.

Za Kennedyjem...

Ukrepi, odločitve in smernice, ki jih daje ameriški predsednik Johnson svojim sodelavcem za vodstvo državnih poslov, pričajo, da stopa odločno po poti, ki jo je hodil njegov predhodnik, da njegova politika zasleduje iste cilje kot Kennedyjeva. Vse to potrjuje njuno prejšnje tesno sodelovanje.

Sedanji predsednik tudi ne opusti nobene priložnosti, da ne bi naroda opozarjal na vrline pok. Kennedyja in da ne bi znova počastil njegovega spomina.

Ena takih slavnosti je bila prejšnji teden v Beli hiši. Predsednik Johnson je povabil k sebi 31 odličnih osebnosti, domačih in inozemskih, ki so se s svojim delom posebno izkazale za utrjevanje svobode in miru. Te osebnosti je izbral že Kennedy, da jim izroči najvišje ameriško odlikovanje Medalo svobode. Izvedbo te njegove zamisli mu je preprečila smrt, izvršil jo je pa sedanji predsednik.

Medaljo svobode je predsednik Johnson podelil tudi umrlemu predsedniku Kennedyju ter papežu Janezu XXIII.

V Kennedyjev spomin je izrekel naslednje besede: „John Fitzgerald Kennedy, 35. predsednik ZDA, vojak, pisatelj, državnik, branilec svobode, pionir miru, ustvarjalec upanja, združujoč neustrašenost z razsodnostjo in pobijajoč sovraštvo z razumevanjem, je privedel državo, ki jo je ljubil, do novih meja možnosti za vse ljudi, in proti trajnemu miru. Bil je ljubljen v življenju zaradi nesebičnih prizadevanj, ob smrti, ki jo je povzročil zločin brez čuta, ga vsi objokujejo; odločnost, vera, predanost, kar je dajalo njegovim naporom, čeprav so bili, žal, kratkotrajni, izredne uspehe, bodo odslej naprej razsvetljevale našo državo in vse tiste, ki ji služimo. Plamenica tega ognja v resnici lahko razsvetljuje ves svet.“

Papeža Janeza XXIII. se je pa spomnil z besedami: „Njegova svetost pa-

pež Janez XXIII., vdan služabnik božji, je vzbudil vsem ljudem na svetu zvišen čut človeškega dostojanstva, bratstva med ljudmi in skupne dolžnosti za ustvaritev miru za vse človeštvo.“

Predsednik Johnson je prejšnji teden dal več izjav o programu svojega sedanjega in bodočega dela. Tako je med drugim podpisal dekret, da se bo odslej naprej udeleževal vseh važnejših sej vlade predsednik poslanske zbornice McCormak, da bi lahko prevzel vodstvo predsedniških poslov, če jih on iz kakršnih koli vzrokov ne bi mogel vršiti. Napovedal je veliko zmanjšanje civilnega osebja v sklopu oboroženih sil. Novi državni proračun, ki ga bo v najkrajšem času predložil v odobritev državnemu kongresu, bo dosegal višino 80 do 100 milijard dolarjev. Glede položaja in vloge ZDA v svobodnem svetu je naglasil, da ZDA morajo obdržati svojo sedanjo vojaško silo in moč, prav tako gospodarsko, pri tem pa morajo postopati proti drugim pravičnim, zmerno in potrpečljivo.

V pogledu razjasnitve umora prejšnjega predsednika Kennedyja je Johnsonova preiskovalna komisija že pričela z delom. Da bi ga lahko čim boljše opravila, so demokrati in republikanski senatorji vložili v senatu zakonski predlog o podelitvi najširših pooblastil omenjeni preiskovalni komisiji. Javno mnenje v ZDA hoče vedeti vso resnico o tem zločinu, ker je večina ljudi strojno pripravljena, da dozdnevni atentator pri izvedbi tega zločina ni bil osamljen. To je ugotovil Gallupov zavod. Prav tako je prejšnji šef varnostne službe v Beli hiši izjavil, da je v Dallasu mnogo stvari, ki jih je treba v zvezi z umorom predsednika Kennedyja razjasniti.

Kennedyjeva vdova, Jacqueline, ki je doslej s svojima otrokoma še živela v Beli hiši, jo je prejšnji teden zapustila. Začasno se je naselila v vili dr. podtajnika Averella Harimana.

Preračunana tveganost v Italiji

Prejšnji teden je Italija dobila sredinsko-levičarsko vlado. Po 23. dneh politične krize jo je sestavljal glavni tajnik krščansko-demokratske stranke Aldo Moro. S člani krščansko-demokratske stranke in Nenni je Italijanske socialistične stranke, ki se je po 16 letih opozicije znova vrnila na oblast. V 16. letu izseljenstva so naše vrste bolj prečiščene in naša dejavnost močnejša. Z obema sadovoma, ki sta zrastle na duhovnem vrtnu slovenske svobodne emigracije, odgovarjamo vsem, ki jih naša življenjska sila boli in naša dejavnost moti: Še smo tukaj.

s katere jo je pregнал obnovitelj poveljne Italije pok. Alcide Gasperi. V vladi sta pa zastopani še manjši dve stranki: Saragatova socialdemokratska stranka in republikanci.

Novo italijansko vlado označujejo za resnično preračunano tveganost. V parlamentu in senatu sicer razpolaga s solidno večino, toda v ideološkem pogledu je precej heterogena, kar vsak trenutek lahko spravi v nevarnost njeno stabilnost.

Aldo Moro je pri sestavi te vlade zadeval na silne težave tako v lastni stranki, kakor tudi pri socialistih. Sled-

Johnson dirigió un mensaje a Illia

“En vuestras condolencias — dice el presidente de los Estados Unidos al de nuestro país — hallamos inspiración para consagrarnos, nuevamente, a continuar y llevar a su meta las políticas del presidente Kennedy”.

Portador del mensaje del señor Lyndon B. Johnson fue el embajador de la Unión, señor Robert McClintock, quien, al retirarse de la Casa de Gobierno, informó que acaba de entregar al doctor Illia un mensaje del primer mandatario de los Estados Unidos.

En seguida, el representante diplomático norteamericano leyó el documento dejado en manos presidenciales. “El presidente Johnson me ha pedido — dijo el señor McClintock — que exprese personalmente al Gobierno y al pueblo Argentino su reconocimiento y el de todos los norteamericanos por la reconfortante demostración de pesar y preocupación ante el fallecimiento del presidente Kennedy”.

“Como expresó el presidente Johnson — continúa la nota suscrita por el señor McClintock que condensa el mensaje del primer mandatario norteamericano — ‘ha servido de alivio a nuestro propio dolor y sensación de pérdida el saber que, en los corazones de millones de personas, en los hogares y las calles, ciudades y poblaciones de todo el mundo, nuestro pesar es compartido tan profundamente. El saberlo así ha hecho que se afirmara nuestra decisión, como norteamericanos y como ciudadanas del mundo, de continuar trabajando por las causas de la paz y la liberación de la miseria, causas a las que John Fitzgerald Kennedy consagró su vida. En vuestras condolencias hallamos inspiración para consagrarnos, nuevamente, a continuar y llevar a su meta las políticas del presidente Kennedy’.”

Y concluye la misiva del señor McClintock al presidente de la Nación: “El pueblo norteamericano se siente profundamente conmovido y honrado por el decreto que dictó el Gobierno de la Argentina, que dispone un período de duelo nacional de 8 días; por las resoluciones adoptadas por el Honorable Senado de la Nación y la Honorable Cámara de Diputados en adhesión al decreto del Poder Ejecutivo, por el decreto dictado por la Intendencia Municipal de Buenos Aires en igual sentido, los decretos de condolencia de los gobiernos provinciales y las muchas otras manifestaciones de pésame, oficiales y privadas, hechas llegar a la Embajada a raíz del fallecimiento del presidente Kennedy.”

Pavel VI. — romar v Sveto deželo

Papež Pavel VI. je prejšnji teden zaključil II. obdobje II. vatikanskega vesoljnega cerkvenega zbora in napovedal začetek III. obdobja cerkvenega koncila za 14. september leta 1964. S svojim govorom je prisoten tudi tako konicke očetje, kakor tudi vesoljni svet, to deželo je v svetu delovala kot najnapovedal je namreč, da bo prve dni prihodnega leta odšel na romanje v Sveto deželo. To je storil z besedami: „Vrnili se bomo zelo ponižno in za kratek čas v Sveto deželo, da bi ponudili tam Cerkev Jezusu Kristusu, da bi povabili ločene brate pod njegovo sveto in skupno streho in da bi na oltarjih miru prosili božjo milost za vse ljudi.“ Tudi je dejal: „Videli bomo Sveto deželo, iz katere je odšel sv. Peter in v katero se doslej še ni vrnil noben njegov naslednik.“

Novica o papeževem romanju v Svevetja senzacija. Na vzhodu in zahodu, kajti doslej se še nikdar ni zgodilo, da bi bil katerikoli papež kdaj odšel na tako dolgo potovanje. Papež Pavel VI. bo tudi prvi papež, ki bo obiskal svete kraje v Jordaniji in Izraelu. Do leta 1812 je več papežev prekorajšilo meje sedanje Italije. Toda v večini primerov prisiljeno. Tako je leta 1812 Napoleon Bonaparte pregнал v izgnanstvo v Fontainebleau pri Parizu papeža Pija VII, ki se nato dve leti ni smel vrniti v Vatikan. Zaradi tega dejanja je bil Napoleon izobčen iz kat. Cerkve. Ko so leta 1870 italijanske čete zasedle Rim in se je nehala svetna oblast papežev, so poglavari kat. Cerkve postali prostovoljni jetniki Vatikanu vse do sklenitve Lateranske pogodbe leta 1929. Po tej pogodbi je papež Pij XII. napravil več krajših potovanj v bližino Rima, njegov naslednik Janez XXIII. je šel že dalje, toda najdaljše potovanje, ki ga je napravil kot papež, je bilo njegovo

njho so mu neposredno pred objavo sestave nove vlade zagrozili, da ne bodo vstopili v vlado, če v njej ne bodo dobili enega najvažnejših resorov, t. j. ministrstva za proračun. To mesto so zahtevali za Antonija Giolittija, starega komunista, ki se je pa pred leti ločil od njih, se pridružil Nenni in postal najvnetejši zagovornik njegove politike. Moro je zahteval socialistov ugoditi, vendar je kot protitež zasedel resora za narodno gospodarstvo in financ s krščanskim demokratom in Saragatovim socialnim demokratom.

V vladi imajo krščanski demokrati 16 ministrov, Nenni je socialisti 5, Saragatovi socialdemokrati 3, republikanci pa enega. Razen tega imajo kršč. demokrati 26 podtajnikov, socialisti 10, Saragatovi 5 in republikanci enega. Predsednik socialistične stranke Nenni je v vladi podpredsednik, predsednik socialdemokratske stranke Saragat zunanji minister, notranje ministrstvo ima pa v rokah kršč. demokrat Emilio Taviani.

enodnevno romanje v Loreto in Asisi. Papež Pavel VI. pa s svojo zadnjo odločitvijo o romanju v Sveto deželo sedaj gre dalje in bo tako postal prvi papež, ki se za svoje potovanje poslužuje letala.

Za prihod papeža Pavla VI. v Sveto deželo so v Jordaniji in v Izraelu velike priprave. Obe državi se pripravljata, da bosta poglavarja kat. Cerkve sprejeli čim bolj slovesno.

Papež Pavel VI. bo z letalom pristal 4. januarja v jordanskem mestu Aman, nato bo v slovesnem sprevodu odšel v Jeruzalem, kjer bo ostal dve noči; med tem bo odšel v Izrael na romanje v Nazaret in Kafarnaum.

Carigrski patriarh Atenagoras je v zvezi s papeževim prihodom v Sveto deželo povabil poglavarje vseh ostalih krščanskih cerkva, naj bi se na gori Kalvariji sestali s poglavarjem kat. Cerkve Pavlom VI. Ta sestanek bi po njegovem mnenju utrl novo pot v duhu edinstva.

Papeževemu romanju v Sveto deželo svetovna javnost pripisuje izreden pomen tako v verskem kakor svetnem pogledu. V zvezi s tem papeževim romanjem v Sveto deželo svetovno časopisje ne izključuje možnosti, da papež Pavel VI. prihodnje leto ne bi napravil še več drugih potovanj. Tako omenja jo verjetnost, da se bo udeležil mednarodnega evharističnega kongresa novembra meseca 1964 v Bombay in Indiji.

IZ TEDNA V TEDEN

Raúl Leoni je po odločitvi venezuelskega ljudstva postal bodoči venezuelski predsednik in bo 4. marca prihodnje leto prevzel predsedniško oblast od sedanjega predsednika dr. Betancourta. Po zadnjih volitvah je venezuelska zakonodajna zbornica sestavljena takole: vladna demokratska akcija ima 28 senatorjev in 78 poslancev, krščanski demokrati dr. Rafaela Caldera 7 senatorjev in 33 poslancev, republikanska demokratska zveza 3 senatorje in 25 poslancev, ljudska demokratska sila 1 senatorja in 12 poslancev. Največ komentarjev še vedno vzbujajo uspeh, ki ga je pri volitvah dosegla Calderova krščansko demokratska stranka, ki je iz volitev izšla kot druga najmočnejša politična stranka v Venezueli. Zato je skoro gotovo, da bo tudi novi predsednik prošil za njeno sodelovanje v vladi, kakor je to storil dosedanji.

V Rimu je umrl najstarejši katoliški škof na svetu msgr. Alfonz Carinci. Bil je star 101 leto. Do prejšnjega meseca se je še redno udeleževal vseh šestankov koncilskih očetov.

Predsednik Zvezne nemške republike Heinrich Lübke bo prihodnje leto obiskal Argentino, Čile, Brazil, Peru in Mehiko.

(Nadaljevanje na 2. strani)

PISMO IZ ČILA

Priprave na volitve novega predsednika

Dragi gospod urednik!

Lepa hvala za Vaš odgovor z dne 18. okt. Tu se položaj zelo zapleta; politično namreč z ozirom na predsedniške kandidate. Kot veste, bodo tu drugo leto predsedniške volitve dne 4. sept. Položaj glede predsedniških kandidatov je zelo meglen. Imamo štiri kandidate, ki se tepejo in zmerjajo med seboj na volivnih zborovanjih in po radiu, zlasti pa po časopisih. Naj jih na kratko opišem:

1. Julio Durán Neumann, član radikalne stranke, član masonije in brezveren mož. Po poklicu je advokat. Trenutno je senator. Podpirajo ga tri stranke: radikali, liberalci in konservativci. To pa samo uradno. Neuradno veliko pripadnikov teh treh strank ne bo zanj volilo. Nekateri kar javno izražajo svoje nezadovoljstvo in protestirajo, da ne bodo zanj volili. Tako je nastopil proti Duranu bivši minister Hugo Gálvez, ki ima veliko volivcev za seboj. Gálvez je bil član liberalne stranke in so ga zdaj zato izključili, ker dela proti Duranu. Drugi, ki se je izrazil proti Duranu, je poslanec Enrique Edwards, ki ima veliko denarja in veliko vpliva v politiki. Ta je pa sam izstopil iz liberalne stranke, kateri je pripadal, preden so ga utegnili izključiti. Tudi med konservativci je razprtija. Večina mladine konservativcev je proti Duranu. In prav mladina je tista, ki gre na ulico in dela propagando za svojega kandidata. Sicer je Durán protikomunist, pa ni močna osebnost in ne vleče. Vedno močnejši so glasovi, naj bi se umaknil in dal mesto drugemu kandidatu, kot n. pr. bivšemu predsedniku republike radikalno Gabrielu Gonzálezu, pa je zadaj napuh in pa veliko denarja je potrošil že Durán v volilni propagandi.

2. Eduardo Frei, kršč. demokrat, praktičen katoličan, ki ga podpira le kršč. demokratska stranka. Gre že drugič v volivni boj kot predsedniški kandidat. Ima pa v Frei dve stvari proti sebi. Najprej to, da nekateri krščanski demokrati tako govore in pišejo kot bi bili filokomunisti. Tak je n. pr. senator Radomir Tomić, ki je ponovno potoval po komunističnih deželah in se nato ugodno izražal o kom. sistemu. Ponovno je bil tudi v Jugoslaviji ter izdal brošure, kjer je pohvalno pisal o napredku v komunističnih deželah. Drugo pa je to, da Frei ni hotel prositi, da bi ga podprli liberalci in konservativci. Veliko se je delalo na tem, pa Frei je trmast mož in se ni hotel niti za las približati konservativcem in liberalom. Ti dve stranki sta si naravnost želeli, da bi prešli tako povabilo. Pa nič! „Gremo sami v boj!“ me maramo konservativcev“ tak je bil odgovor. Frei ima kljub temu veliko izgledov, da bo zmagal. Ima za seboj ne samo svoje pristaše, temveč veliko neodvisnih iz katoliških vrst, bo zanj glasovalo. Zlasti ženske, ki tvorijo več kot polovico volivcev. Te so bolj verne in ker slikajo

Durana kot brezverca, jih to žene k temu, da so za Freija. Tudi levica se bolj boji Freija nego Durana, ker vidi, da ima Durán malo izgledov.

3. Salvador Allende. Kandidat levice, ki ga podpirajo zmerni in skrajni socialisti, zlasti pa komunisti. Gre že tretjič v volivni boj kot predsedniški kandidat. Levica je združena in ni med njimi razprtij. Za seboj imajo delavstvo in pa precej kmetov na deželi, zlasti po tistih krajih, kjer te kmete bogataši izrabljajo. Nimajo pa za seboj ženskih glasov, ker te ne bodo volile rdečega oz. levičarskega kandidata. Če bi zmagal Allende, se bo tu inštaliral počasi komunizem, tako kot se je zgodilo na Kubi.

4. Jorge Prat. Je neodvisen kandidat. Praktičen katoličan. Pod Ibañezom je bil finančni minister. Je precej sposoben človek. Mlad je. Pa ga bo pogubilo to, ker nima za seboj nobene stranke. Neodvisnih pa ne bo toliko, da bi imel kake izgleda na zmago. Prat indirektno pomaga Allendeju do zmage, ker zanj bodo volili ljudje iz naših vrst, ki bi sicer volili Freija oz. Durana, če bi ne bilo Prata. Dela se na tem, da bi se Prat umaknil. Bi mu ponudili denar in pa kakšno bogato embajado v Evropi.

Po vsem, kar se vidi in čuti, bo borba med Freijem in Allendejem. Oba bosta imela precej glasov. Mi še čakamo, za koga bi volili, kako se bo pač položaj razvijal. Ko se bo še bolj jasno videlo, da Durán nima izgledov, bomo pač morali dati glas Freiju, da preprečimo zmago Allendeja. Se pa vsi sprašujemo, s kom bo vladal Frei? Kršč. demokrati so le ena četrtina v parlamentu. So polni srda proti konservativcem in liberalom. Radikali, ko bo Durán zgubil, ga tudi ne bodo hoteli podpirati. Bo vladal pač z levico, tako vsi mislimo. Zato se bojimo Freija s te strani. Večina kršč. demokracije je tu polna sovraštva proti desnici. Rajši iz vragom, nego z desnico! tako se izražajo. Levica pa bo Freija „nadmudrila“, kot se je že tolikokrat zgodilo katoličanom, ki so ribarili v kalnem in mislili, da je mogoče sodelovati s komunizmom. Frei je eden izmed takih najvežev. Ko se je pred kratkim vrnil iz obiska v Moskvi, zdaj na ves glas trobi, da je možno sodelovanje s komunizmom, da se je komunizem spremenil, da ni več tako nevaren. Iz njegovih izjav zveni, da je kar navdušen nad sovjetskim sistemom, hvali napredek na vseh poljih itd.

Poleg tega skupina neodvisnih in sam Jorge Prat delajo na to, da bi se spremenila ustava, ki prepoveduje ponovno izvolitev predsednika, da bi tako mogoč Alessandro znova kandidirati. Ima izgled, da bi zmagal z absolutno večino. Pa sta dve težavi. Alessandro ne mara iti v volivni boj. Pa tudi reforma ustave bi ne dobila v parlamentu dvotretjinske večine. Bodo zbrali en milijon podpisov za Alessandrijo. Volivcev je pa 2 in pol milijona. A.

GORIŠKA IN PRIMORSKA

Praznik petja

Goriški Slovenci vsako leto za praznik sv. Cecilije priredijo praznik petja, katerega se udeležijo vsi pevski zbori iz Gorice in okolice. Ob letošnjem prazniku je bilo ugotoviti dve razveseljivi dejstvi! Nastopilo je nad dvesto pevcev, posebno mladih, kar je nov dokaz, da slovenska mladina sledi tradiciji, in pa dejstvo, da so pevski zbori napredovali. Prireditev je bila v dvorani Katoliškega doma v Gorici.

Uvodno besedo je imel Viktor Prašnik. Po uvodnih mislih se je spomnil tragično umrlega ameriškega predsednika Johna Kennedyja in prebral sožalno brzojavko, ki so jo goriški Slovenci poslali ameriški konzulu v Trstu. Besedilo brzojavke je bilo naslednje: „Slovenci, živeči v Italiji, zbrani na proslavi sv. Cecilije v Gorici, ob tragični izgubi predsednika Johna Kennedyja, pogumnega bojevnika za mir in enakopravnost narodov, izražamo vdovi Jacqueline in ameriški narodu iskreno sožalje, trdno verjemi v zmago velikih idej pokojnega predsednika.“

Zatem je St. Jeronimo spregovoril besedo zborom in občinstvu. Poudaril je težave, ki jih imajo zbori s pevkimi vajami in pohvalil njih trdno voljo do napredka, spomnil se je tudi pevovodij, ki s toliko požrtvovalnostjo vodijo zboro in povabil navzoče, naj ljubijo slovensko petje in dajo priznanje nastopajočim.

Prvi so nastopili pevci iz Podgore

Kazenska ovadba proti Koči Popoviču

V Buenos Airesu izhajajoči nemški dnevnik „Argentinisches Tageblatt“ je objavil 9. decembra na 3. strani novico pod naslovom „Kazenska ovadba proti jugoslovanskemu zunanjemu ministru“. Novico je prejel iz Duesseldorfa od DPA in ima datum 5. decembra. Glasi: „Pri zveznem sodišču v Karlsruhe je vložil očitnik Viljem Schoettler iz Recklinghausna kazensko ovadbo proti jugoslovanskemu zunanjemu ministru Koči Popoviču. Na osnovi izpovedi dveh prič — očitnic Schoettler obtožuje

jugoslovanskega zunanjega ministra, da naj bi v avgustu leta 1945 kot poveljnik jugoslovanske partizanske divizije Šumadija izdal povelje za grozno mučenje in umor nemških ujetnikov. Tako naj bi izdal povelje, da so v ujetniškem taborišču Usora pri Doboju v Bosni kakih 300 nemških vojnih ujetnikov in nemških civilistov do glave zakopali v zemljo. Nato naj bi vlačili preko zakopanih brano, ki je žrtvata, katere se niso mogle braniti, trgala glave od teles.“

Šumadija izdal povelje za grozno mučenje in umor nemških ujetnikov. Tako naj bi izdal povelje, da so v ujetniškem taborišču Usora pri Doboju v Bosni kakih 300 nemških vojnih ujetnikov in nemških civilistov do glave zakopali v zemljo. Nato naj bi vlačili preko zakopanih brano, ki je žrtvata, katere se niso mogle braniti, trgala glave od teles.“

Iz življenja in dogajanja v Argentini

V boju z draginjo

Draginja, neprestano dviganje cen življenjskim potrebščinam, je vprašanje, ki je bilo skoraj dnevno predmet razprav gospodarsko-socialnega odbora ministrov. V nedeljo so bili v tej zadevi pri predsedniku dr. Illiji v Olivosu tudi glavni ministri njegove vlade, podpredsednik republike dr. Perette in tudi predsednik vladne ljudske stranke dr. Balbin.

Vlada je za ublažitev krize izdala vrsto ukrepov. Tako je med drugim izdala dekret, ki ji daje možnost in pravico kontrole nad proizvodnjo živil ter nad njihovimi cenami in stroški proizvodnje. Za maksimiranje cen življenjskim potrebščinam se vlada ni odločila, ker taka odločitev ne bi prinesla pričakovanih koristi in bi spekulacijo samo še povečala. Pač pa je pripravila vlada zakonski osnutek o zalogah in preskrbi prebivalstva z živili. Predsednik ga misli poslati takoj v odobritev državnemu kongresu. Razen tega bo kongres imel možnost, da bo tudi sam podzvel ukrepe, ki jih bo smatral za potrebne, da bi vsaj malo zaustavil naraščanje cen.

Zaradi draginje v Argentini so bili pri predsedniku dr. Illiji tudi predstavniki Glavne delavske konfederacije. Sporčili so mu težnje in zahteve delovnega ljudstva. Ob tej priložnosti jih je predsednik obvestil o ukrepih, ki jih namerava vlada še izdati za zboljšanje socialnega položaja delavcev in nameščencev. Povedal jim je tudi, da je trenutno v državi 850.000 brezposelnih.

Glavna delavska konfederacija je prejšnji petek tudi sklicala na Kongresnem trgu veliko javno zborovanje, po katerem so predstavniki osrednje argentinske sindikalne organizacije izročili predsedniku poslanske zbornice dr. Mor Roigu spomenico z zahtevami CGT. Ta med drugim zahteva začetek izvajanja velikih javnih del, minimalno plačilo 12.500 pesov, ureditev in redno plačevanje pokojnin, ukinitve represivne politične zakonodaje.

Izredno zasedanje državnega kongresa

Poslanska zbornica in senat sta bila sklicana na izredno zasedanje za večeraj. Istočasno z dekretom o sklicanju zakonodajnih zbornic na izredno zasedanje — v Argentini se vsako leto začne redno zasedanje 1. maja — je vlada kongresu predložila tudi vrsto zakonskih osnutkov in ukrepov, za katere želi, da jih sprejme. To so v glavnem vprašanja, ki se nanašajo na ublažitev draginje ter na razne gospodarske zadeve.

Ni izključeno, da bo pozneje kongres dobil v razpravo tudi spremembo nekatere sedaj veljavne politične zakonodaje, zlasti represivne proti biv. peronistom.

Današnja seja v državnem kongresu bo pa spominska za tragično umrlim severnoameriškim predsednikom Kennedyjem.

Še o petroleju

Razprava v delu argentinskega časopisa o upravičenosti ali neupravičenosti razveljavitve petrolejskih pogodb se nadaljuje. Drž. tajnik za energijo, predstavnik Državne petrolejske družbe in čvar državne zakladnice, so izjavili, da petrolejskih pogodb ne bodo

obnavljali. Tisti, ki niso povsem na strani vlade v njeni petrolejski politiki, proti njej navajajo razloge za svoje stališče. Tako so objavili nove izjave biv. ministra za gospodarstvo ing. Alsogaraya, ki je znova opozoril na škodo, ki je bila povzročena državi z enostransko razveljavitvijo petrolejskih pogodb. Naglasil je tudi, da se zaradi tega v inozemstvu ugodno mnenje, ki je bilo po izvedbi zadnjih volitev ustvarjeno, razblijna, ter da razveljavitev petrolejskih pogodb slabo vpliva na naložbo tujega kapitala v državi.

Zopet drugi v podkrepitev svojega stališča navajajo Venezuelo in izjavo njenega predsednika dr. Betancourta, ki je zatrjeval, da v Venezueli niti komunistom ni prišlo na pamet, da bi zahtevali nacionalizacijo petrolejske proizvodnje. Ta je v privatnih rokah — domačih, pretežno pa jo imajo inozemske družbe, s katerimi ima država tako ugodne pogodbe, da ima od njih zagotovljene redne visoke godokde, ki ji omogočajo izvajanje velikih javnih del ter zboljšanje socialnega položaja ljudstva. Zato, da Venezuelci lahko z zaupanjem zro v bodočnost.

O delu vlade se je kritično izrazil tudi predsednik napredne demokratske stranke Thedy. Vladni stranki zamerja, da za graditev notranjih političnih in gospodarskih ter socialnih problemov nove vlade ni postavila na širšo koncentracijsko osnovo, ampak ji je dala ožji strankarski značaj. Pohvalno je omenjal vlogo, ki jo je pri zadnjih volitvah odigral biv. predsednik gen. Aramburu. Ob tej priložnosti je Thedy povedal, da so golpisti Aramburuju nemalokrat ponujali predsedstvo vojaške vlade pred volitvami, kar pa je vedno odklanjal in tako preprečil načrte tistim, ki niso bili za izvedbo volitev.

Predsednik dr. Illia povabljen na obisk v Brazil

Brazilski predsednik dr. Goulart je povabil argentinskega predsednika dr. Arturoja Illio na obisk v Brazil. Dr. Illia je povabilo v načelu sprejel. Če mu bodo razmere in čas dopuščale, bo napravil obisk sosednji republiki meseca marca prihodnje leto.

Zvišanje pristojbin za mednarodne brzojavke

Poštna uprava je zvišala pristojbine za mednarodne brzojavke. Tako sta ena beseda za brzojavko iz Bs. Airesa v Jugoslavijo 114 pesov. Povisjanje velja za družbe All American Cables, Cidra, Italcable, Transradio, Via Radiar, Westrn Union.

Nova ureditev časa v Argentini

Nedavno je vlada izenčila čas v Argentini v ostalih državami v svetu, t. j. uro smo pomaknili za eno uro nazaj. Pa ljudje niso bili s tem zadovoljni, in tudi poraba električne energije se je močno dvignila, za kar je bila oskoda vanja industrija. Zato je vlada odločila nov čas in sicer bo letni čas v Argentini od 15. oktobra do zadnjega februarja, zimski pa od 1. marca do 14. oktobra. Zato bo treba v soboto, 15. t. m. opolnoči vse ure pomakniti za 1 uro naprej. Letni čas bo namreč v Argentini za tri ure pozneje kot v Greenwichu, zimski pa 4 ure.

IZ TEDNA V TEDEN

(Nadaljevanje s 1. strani)

V brazilemskem senatu se je prejšnji teden zgodil zločin. Med sprtima senatorjema Arnandom Melom in Silvestrom Periclesom je prišlo do streljanja. Nobeden od teh dveh senatorjev ni bil zadet, pač pa senator José Gairala, ki je na poškodbah zadobljenih ran tudi umrl. Oba senatorja so zaprli.

V Brazilu je minister za mornarico admiral Sylvio Mota kaznoval s tridesetdnevnim zaporom 30 mornariških častnikov, ki so podpisali protestno izjavo zaradi imenovanja admirala Candida Aragaua za glavnega poveljnika mornariške pehote. Kaznovani častniki zatrjujejo, da je admiral Candido Aragau filokomunist.

Organizacija ameriških držav je razpravljala o pritožbi venezuelske vlade proti Kubi zaradi neprestanega pošiljanja orožja s te države v Venezuelo. Na podlagi dokazanega gradiva so Kubo obtožili vmešavanja v notranje zadeve drugih držav ter napadnosti. Sklenjeno je bilo, da bo posebna komisija Organizacije ameriških držav pod predsedstvom argentinskega delegata Rudolfa Weidmana odšla v Venezuelo, da bo še na licu mesta ugotovila krivdo sedanje kubanske komunistične vlade. Venezuelski predsednik dr. Betancourt je zagrozil, da bo Venezuela prisiljena sama nastopiti proti Kubi, če Organizacija ameriških držav ne bi napravila konca kubanskemu rovarjenju v Venezueli.

ZBORNIK SVOBODNE SLOVENIJE

za 1964 je izšel. Cena 570 pesov. Po pošti v Argentini 600 pesov.

Poveljevanje laži in zločinov

Svobodni slovenski izseljenci v svetu so se letošnjo jesen spominjali z žalnimi prireditvami tistih Slovencev, ki so pred dvajsetimi leti raje dali svoja življenja, kakor pa, da bi izdali svoj narod in se iznevrili narodnim ter verskim izročilom svojih prednikov in se podredili komunističnemu nasilju.

Medtem, ko je slovenska politična emigracija v svetu proslavljala slovenske žrtve iz tistih strašnih časov in govorila svetu o nasilju, ki ga komunisti še vedno izvajajo nad slovenskim narodom in nad ostalimi narodi v Jugoslaviji, so komunistični oblastniki doma pripravljali proslave svojih laži, nasilja in zločinov izpred dvajsetih let. Vsa materialna sredstva so imeli na razpolago, da so lahko svoje pristaše vozili v Kočevo na proslavo tkzv. „kočevskega zbora“. V proslavo tega dogodka so v Ljubljani odprli razstavo pod naslovom „Razvoj ljudske oblasti v Sloveniji“, v Kočevju razstavo o razvoju Kočevja in javno zborovanje.

Zapisali smo, da so bile vse te komunistične prireditve v domovini proslavljanje in poveljevanje laži in zločinov in nič drugega. To je potrdil s svojimi izjavami ob otvoritvi omenjene razstave v Ljubljani Josip Vidmar, ki je bil leta 1943 predsednik izvršnega odbora Osvobodilne fronte in sedaj tudi

predsednik odbora za proslavo dvajsetletnice kočevskega zbora. V svojem govoru je namreč zatrjeval, „da si je tedaj vodeča politična organizacija želela dobiti od širokega foruma potrdilo za svoje preteklo delo in hkrati tudi njegovo privolitev za njene prihodnje načrte“.

Vsak površen poznavalec predvojnih in medvojnih razmer med Slovenci dobro ve, da komunisti v Sloveniji niso nič pomenili. Ne politično, ne kulturno, ne gospodarsko, ne socialno. Nikdar niso bili „vodeča politična organizacija“. Tudi ne potem, ko so se jim pridružili nekateri politični stremuhi, disidenti ter nezadovoljnejši iz slovenskih tradicionalnih političnih strank. Neresnico je govoril Josip Vidmar tudi tedaj, ko je zatrjeval, „da je bil ta izredno občutljiv posluš za demokratičnost razen junaštva in vrnosti med temeljnimi značilnostmi vsega našega osvobodilnega boja in njegovih organizatorjev, t. j. komunistične partije in Osvobodilne fronte“. Kakšna ironija! O „izrednem posluhu za demokratičnost“ govori predstavnik partije, ki je sploh vso svojo oblast zgradila na laži, nasilju in zločinu, ki je zatrla vse demokratske sposobščine, izropala vse svoje politične nasprotnike in ki nad narodom še danes

izvaja režim najkrutejšega nasilja ter zatiranja. Prav tako je govoril neresnico, ko je pripisoval komunističnemu kočevskemu zboru „vsenarodnost“, ko pa je bilo očitno leta 1943, da slovenski narod ni imel nič skupnega z omejenim kočevskim zborom in da je bilo na njem zbranih samo 572 komunistov, komunističnih političnih komisarjev in poveljnikov, ki so predstavljali samo sebe in nikogar drugega, najmanj pa slovenski narod, od katerega niso imeli nobenega pooblastila, ne tedaj, kakor ga tudi danes nimajo, ker ne more svobodno izpovedati svoje volje in političnega prepričanja.

Tako so komunisti kot neznanata in brezpomembna manjšina na Slovenskem proslavljali svoj „kočevski zbor“ po tistih grozotnih dogodkih in zločinih, ki so jih izvrševali pred dvajsetimi leti na Turjaku, Grčaricah, Jelendolu in drugod. Slovenski narod na proslavi ni bil zastopan, kakor ni bil leta 1943. Kajti Slovenci so ostali zvesti narodnim in verskim izročilom svojih prednikov in trdno verujejo v dan, ko bo narod zopet prost in svoboden zrušil raz seboj sedanji komunistični režim, si postavil osnove za srečnejše in lepše življenje v svobodi in demokraciji ter v bratskem sožitju in ljubezni vseh svobodoljubnih Slovencev.

Novice iz Slovenije

„Mariborska kulturna revija“ je bil naslov kulturnim prireditvam, ki so bile v Mariboru in drugih mestih mariborskega okraja v času od 4. do 27. oktobra. Letos je bila to sedma „kulturna revija“. Začel jo je 4. X. predsednik Sveta za kulturo okrajne skupščine Maribor Stojan Požar v mariborski kazinski dvorani. Ob tej priložnosti je mariborska županja Vera Kolaričeva podelila nagrade kulturnim delavcem, ki jih je na predlog kult. umetniških in prosvetnih organizacij izbrala posebna komisija mariborske revije. Nagrade so dobili: Janko Glazer za življensko pesniško delo in za položitev trdnih osnov za nadaljni razvoj slovenskega knjižničarstva kot dolgoletni ravnatelj mariborske študijske knjižnice, Jan Oeltnier za slikanje slovenskih pokrajin, Albin Horvat za življensko delo na glasbenem amaterskem področju, Danilo Gorinšek za umetniško oblikovanje raznih vlog v mariborski dramati. Aleksander Lajovic za skladateljsko delavnost in Jože Košar za dolgoletno delo pri organiziranju kult. delavnosti v okraju. Zatem so brali svoja dela vojvodinski književniki. Spored nadaljnih kulturnih prireditev je bil naslednji: 5. X.: V Mariboru razstava „V spomin talcem“; 9. X.: Prikaz življenja in dela Slavka Osterca v prireditvi Zveze kult. društev; 10. X.: literarni večer marib. književnikov v Gornji Radogni; 11. X.: V marib. študijski knjižnici razstava Miklošičevih del ob 150 letnici njegovega rojstva, zborovanje slovenskih knjižničarjev, zvečer pa večer stare štajerske in koroske lirike „Pesmi so ljubezni guč“; 12. X.: Občni zbor Društva slavistov Slovenije. Na Koroški c. v Mariboru odkritje spominke plošče dr. Francetu Miklošiču, v gledališču opera Faust, v Ljutomeru župančičeva drama „Hiša na robu mesta“, v Slovenski Bistrici literarni večer marib. književnikov; 13. X.: V Gornji Radogni odkritje spominke plošče bibliografoma dr. Francu Simončiču in dr. Janku Šlebingeru, v Slovenj Gradcu razstava „Talci v dobi III. Reicha v Mislinjski, Mežiški in Zgornji Savinjski dolini ter razstava baročnih slikarjev bratov Straussov; 17. X.: „Kreftovi kranjski komedijanti“ v uprizoritvi marib. drame v Ljutomeru; 19. X.: Sestanek plenuma Društva slovenskih književnikov v Mariboru, v Murski Soboti razstava mariborskih likovnih umetnikov in literarni večer marib. književnikov, v Mariboru uprizoritev Kreftovih „Kranjskih komedijantov“, v Ljutomeru večer slov. književnikov; 20. X.: Slavnostno zborovanje ob 150 letnici rojstva dr. Franca Miklošiča v Ljutomeru, v ptujskem gradu razstava Mestnega muzeja o razvoju ptujske mestne vedute, nastop slovenskih književnikov v raznih krajih Slovenskih goric; 21. X.: V Mariboru župančičeva drama „Hiša na robu mesta“; 23. X.: V Ptujju razstava ob 70. letnici tam. arheološkega dela; 24. X.: V Mariboru koncert zborov Slavo Klavara in Slavko Osterca; 27. X.: Zaključek VII. mariborske kulturne revije v Kunovi pri Negovi z odkritjem spominke plošče in otvoritvijo razstave prvemu pred-

Naročnike Svobodne Slovenije obveščamo, da bo izšla božična številka Sv. Slovenije v ČETRTEK DNE 19. T. M. Vse oglaševalce prav lepo prosimo za pravočasno naročilo božičnih in novoletnih voščil, ker bo to zadnja številka v letošnjem letu!

Koledar - Ave Maria 1964

Kot vsako leto so tudi letos slovenski frančiškani v ZDA izdali koledar Ave Maria za prestopno leto 1964. Je že 51, ki so ga poslali med slovenske ljudi. Naslovno stran in koledarski del je lepo opremil akad. slikar in kipar Fr. Gorše. Za njim prinaša Koledar zanimivo vsebino, ki bo imela vedno dosti bralcev. Seznam svetnikov in svetnic in člankov: življenska pot papeža Pavla VI.; Sv. oče Pavel VI. o svojem predniku; Sv. oče Janez XXIII. — duhovni sin sv. Frančiška; Poslednji teden življenja dobrega pastirja papeža Janeza XXIII. in njegove poslednje binokostne praznike ter dogodke ob papeževski smrti je opisal Roman Rus; P. Odilo Hajšek ima opis bazilike Matere Milosti v Mariboru; Karel Mauser močno črtico Ob nevihti; Jakob Resnik opis Marijine bož. je poti na Primskovem; p. Bertrand Kotnik O indijanskem misijonu v Grand Portage od 1841—1864; dr. Filip Zakej je prispeval pregleden članek Slovensko izseljensko semenišče — Rožmanova romantika; dramatski prizor Tretji hu-dič je prevedel p. Danilo; članek Ob

sedniku Zgodovinskega društva v Mariboru Mateju Skleku.

Med slovenskimi vini je zelo znan in cenjen tudi kraški teran. Njegova značilnost je ta, da pri vrenju v njem nastaja vinska kislina, ampak mlečna ogljikova kislina, ki ima podobno osvežilno in zdravilno vrednost kot v kislem mleku. Ker pa so razna podjetja pristnemu teranu rada primešavala še druga vina, odnosno so ga v gostilničarskem jeziku „rezala“ z drugim vinom, da so ga imeli več za prodajo, je kmetijska zadruga v Sežani sklenila, da terana v bodoče ne bo več prodajala v sodih ampak samo v zaprtih steklenicah. Zadruga v Sežani ima sama 12 hektarjev vinogradov. Večina terana, s katerim zadruga zalaga v Sloveniji nad 100 gostinskih podjetij, pridelajo zasebni vinogradniki, ki ga ob dobri letini spravijo v kleti do 40 vagonov. Od te količine kmetje prodajo zadrugi od 25 do 30 vagonov, nekaj neposredno potrošnikom, ostalo pa imajo za domačo potrošnjo. Možnosti za pridobivanje terana so omejene, ker pusta kraška zemlja ni povsod dobra za vinograde, pridobivanja terana pa ni mogoče širiti v dolino. Najboljši teran raste v višjih legah, v nižjih pa ista sorta grozdja daje drugačno vino, tako imenovani refosk.

Med mariborskim in tržaškim gledališčem je bil napravljen dogovor o medsebojnem gostovanju. Tako bo v decembru tržaško slovensko gledališče uprizorilo v Mariboru Tavčarjevo dramo „V Honolulu“, mariborsko narodno gledališče bo pa v Trstu nastopilo z opero in baletom.

Edvard Kardelj je bil v prvi polovici oktobra z ženo in svojim kabinet-skim šefom dr. Antonom Vrtaušo na neuradnem obisku pri avstrijskem podkanclerju dr. Bruna Piettermanu. V Podkorenu sta ga poleg avstrijskega gostitelja vplivne osebnosti avstrijske socialistične stranke pozdravila sed.

SLOVENCI V ARGENTINI

BUENOS AIRES

Prošnja naročnikom

Vse naročnike Sv. Slovenije, ki še nimajo plačane naročnine, prav lepo prosimo, da to store še ta mesec. Nikar ne odlašajte s plačilom na poznejši čas, ker s tem povzročate upravi samo nepotrebno delo in stroške!

Prvo sv. obhajilo slov. otrok

s področja Vel. Bs Airesa, razen iz slovenske vasi v Lanusu, je bilo v nedeljo dne 8. decembra v kapeli Slovenske hiše v Buenos Airesu. Prejelo ga je 60 slovenskih otrok med sv. mašo, ki jo je opravil g. direktor Anton Orehar. Med sv. mašo je pel sanmartinski mladinski pevski zbor pod vodstvom g. Boris Pavšerja. Za harmonijem ga je spremljal g. prof. Gerzinič. Prvoobhajilno slovestnost je med sv. daritvijo še povečala g. Marija Pink-Gerziničeva z globokim občutjem zapeto pesmijo Panis Angelicus.

Po sv. daritvi je bila pogostitev vseh prvoobhajilancev.

Osebnosti novice

Poroka. V cerkvi lurske Matere bože v Santos Lugares sta se poročila v soboto 7. dec. gđ. Marija ERTNER in Ing. Emilio IRALDI. Za pričo sta bila

stoletnici smrti Gregorja Riharja je napisal p. Vendelin. Od njega je tudi zanimiv članek O slovenski cerkveni glasbi. Zanimiv je tudi pregled ustroja Organizacije združenih narodov. V Koledarju objavljene pesmi so naslednje: Rajza na Gornji Jezer (Franc Piro), Romarjevo slovo (Silvin Sardenko), Pesmi s šmarne gore (S. Sardenko), Marija Pomagaj (Bogdan Budnik). V Koledarju so objavljena tudi poročila o VI. kat. slovenskem dnevu v Clevelandu, o Ciril-Metodovem dnevu pri Mariji Vnebozvzeti v Clevelandu, O Ciril-Metodovih proslavah v Lemontu ter končno naslovi slovenskih duhovnikov v Združenih državah Amerike.

Kot v prejšnjih letih je tudi ta Koledar lepo ilustriran. Slovenski frančiškani so z njim slovenskim rojakom v izseljenstvu znova poskrbeli zdravo in zanimivo branje, obenem jim pa za vse dni v letu dali v Koledarju napotke za tesno življenje s kat. Cerkvijo. Zato ni nobenega dvoma, da rojaki tudi tokrat ne bi pridno segali po njem.

jug. poslanik na Dunaju Ivo Sarajčić in novi jugoslovanski konzul v Celovcu Franc Pirkovič.

V Gornji Radogni so imeli od 7. do 15. septembra drugi pomurski sejem.

V Zdravilišču Slatina Radenci so vsako leto v drugi polovici septembra koncertne prireditve. Pod naslovom „Dnevni sodobne komorne glasbe“ jih pripravljajo predstavniki koncertne direkcije Slovenije, radijske ter televizijske postaje in Društva skladateljev Slovenije.

Umrli so. V Ljubljani: Pavla Sili roj. Pušnik, uslužbenka Zavoda za zaposlovanje delavcev, Marija Prešeren roj. Ceglar, Riko Jug. bančni upok., Mimica Sinkovec roj. Sekovanič, Franc Zajec, strojevodja v p., Marija Šerjak roj. Debevec, žel. upok., Janez Kalan, Ivan Ježek, strojevodja v p., Franja Miklavc roj. Skočir, vdova po žel. uradniku, Josip šef, skladiščnik, Fani Bernik, Hinko Kos, knjigovodski mojster Silvester Kavčič, v ppt. tehnik v p., Ivan Jurkovič, v. mojster-mehanik, Valentin Pogačar, v rač. inšpektor v p., Franc Pust, biv. mestni tesarski mojster, Tomaž Tutta, elektromonter, Ivan Zalaznik, soboslikar, Franc Grzetič in Terezija Černe roj. Rožnik, biv. trgovka v Dobrunjah, Julijana Kopušar roj. Štribar v Celju, Anica Štiherle roj. Pintar na Jesenicah, Minka Suhadolnik roj. Telban v Borovnici, Julijana Pezdir roj. Topovšek v Dravogradu, Amalija Boldin, pos. na Gomilskem, Julij Kavčič, uslužbenec rudnika v Senovem, Dunja Turk roj. Saksida v Višnji gori, Ivan Hanžič, sodnik v p. v Mali vasi, Bogdana Greif roj. Zigon v St. Petru, Drago Kržinar v Prédvdoru, Jernej Videnšek, v. davčni kontrolor v p. v Celju, Dragica Preskar, roj. Langof, užit. v p. v Brežicah, Cvetko Vižin, žel. usl. v Notr. goricah, Ana Franca roj. Udovič v Novi Gorici, Anton Peterca, uradnik žel. postaje v Zalogu, Nada Božičnik, uslužb. papirnice v Vidmu-Krškem, Jakob Primožič, radio mehanik v Dravljah, Franc Vovk, žel. upok. v Ceglinci in Jože Gregorka, upok. v Kamniku.

SLOVENCI V ARGENTINI

nevestin oče in ženina mati. Mladi par je poročil Janko Mernik.

Družinska sreča. V družini Janeza Zupanca in Ivanke roj. Modic se je rodila hčerka Magdalena Ivanka; v družini Pavleta Malovrh in Jelke roj. Božnar so dobili hčerko Daniela Gobrielo. Oba otroka je krstil g. Janko Mernik; v družini Rudolfa Praprotnika in Ivce roj. Homan so dobili sina Andreja. Krstil ga je g. Matija Borštnar, botra pa sta bila Pavle Homan in Ivanka Čulik.

CARAPACHAY

Na praznik Brezmadežne je bila v našem domu zaključna prireditev šolskega tečaja J. Jurčiča. Prireditve je bila pripravljena na dvorišču, zato jo je motilo slabo vreme, pa zaradi korajžer otrok se je kljub temu od prve do zadnje točke izvršila.

Nastopili so učenci iz vseh treh skupin, ki jih je pripravil neutrudni g. Pirc. Vsa prireditve je bila tako slovenska, kakršnih smo le malo videli, zato smo vodji tečaja res hvaležni, da naše otroke tako lepo vzgaja v slovenskem domu.

Pred začetkom so ob zvokih koráčnice učenci višje skupine, ki zapuščajo šolski tečaj, dvignili argentinsko in slovensko zastavo, takoj nato pa je vseh sedem stopilo k vodji in se mu zahvalo za njegov trud v teku petih let, od kar obstaja šolski tečaj J. Jurčiča. Vodja jih je pozval, naj še naprej radi zahajajo v dom, kjer se bodo utrjevali v ljubezni do vsega, kar je slovenskega.

Videli smo rajanje otrok; deklice so nastopile z belo, plavo in rdečo palico, katere so vedno tako postavile, da je bila vidna naša zastava. Fantički iz niže skupine so tekli štafeto, podajali žogo, pa čez zapreke tekli, kar je povzročilo veliko smeha. Fantje iz višje skupine so pokazali malo vojaških vaj, tako da se je marsikateri od starejših spomnil na čase, ko je sam nosil vojaško suknjo.

Med posameznimi točkami rajanja so nastopali mali in veliki učenci, posamič in v skupinah in deklamirali priljubljene pesmice. Samo petki smo pogresali, zato so pa vojaki prav lepo zapeli Regiment po cesti gre...

Po zaključeni prireditvi so vsi navzoči odšli v dvorano, kjer se je predsednik doma zahvalil v imenu staršev vodji tečaja, g. Pircu in gospe Pleškovi ter g. Marijani Trbniku, ki sta skozi vse leto pridno delovala v tečaju. Starše pa je naprosil, naj delo v tečaju podpirajo s tem, da svoje otroke vzgajajo v zavedeni Slovence, ki bivajo v Argentini.

Samo nekaj minut je bilo napetega pričakovanja, pa so se v dvorano pri-

podili pravi parklji in s tem napovedali prihod sv. Miklavža s spremstvom angelov. Nebeški škof je obdaril vse otroke šolskega tečaja, nato pa še manjše in tudi starejše so morali s parklji v peklu. Bilo je dosti joka in smeha.

Zadovoljni smo bili, ko smo ob obeh prireditvah ugotovili, da carapachaški dom dobro vrši svojo nalogo, saj v naši mladini budi vedno večjo ljubezen do slovenske besede in pesmi ter vse slovenske tradicije.

SLOVENSKA VAS

Zaključek šolskega tečaja. Prejšnjo nedeljo popoldne se je v Slovenskem domu s prisrčno akademijo zaključil letošnji letnik slov. šolskega tečaja škofa Ireneja Friderika Barage. Kakor vedno ob takih prilikah, so tudi to pot vaščani v obilnem številu prihтели v dvorano.

Otroški pevski zbor se je predstavil s pesmimi Slošek: Šola, šola; Dobro jutro; Prebivam na višavi; Na planincih; Prišla je miška in Najlepe vesele. Iz otroškega gledališča smo videli prizorčka Dr. Zdravič in Oba junaka. Tudi pesmici Na sejemu ter Ciciban in čebela moremo šteti med gledališke poskuse. Z deklamacijami so nastopili otroci vseh skupin, najmlajši z ljubkimi in prisrčnimi, ki jih morejo na ta način samo oni podati, srednja skupina z zahtevnejšimi, višja skupina pa je podala več zbornih deklamacij, nekatere med njimi na zelo učinkovit način: Zupančič Zebljarska, Gregorčič Soči in Vlak. Od deklamacij posameznikov posebej omenjamo Aškerčevi: Mejnik in Anka ter Prešernovo. Vrbi.

V drugem delu prireditve je šolski nadzornik g. A. Majhen čestital učiteljem in učencem k doseženim uspehom in podal nekaj tehničnih navodil za nadaljnje delo. Sledilo je razdeljevanje spričeval, kjer smo izvedeli, da je tečaj obiskoval v preteklem letu 88 otrok, od katerih jih je ustrezne razrede izdelalo 21 z odličnim uspehom, 36 s prav dobrim in 18 z dobrim uspehom.

Prvo sveto obhajilo. 16 slovenskih otrok (12 deklic in 4 dečki) je dne 1. decembra prvič pristopilo k obhajilni mizi v cerkvi Marije Kraljice. Neposredno pred trenutkom prvega sv. obhajila jih je vikar g. Janez Petek CM toplo povabil, da naj vedno ostanejo zvesti Jezusu. Ponovili so tudi krsne obljube. Med popoldansko prireditvijo ob zaključku šolskega leta so prvoobhajanci imeli svojo lepo posebno točko programa in sedeli so na častnih mestih v dvorani.

Občni zbor Sociedad de Fomento bo v nedeljo, 12. januarja 1964 ob 10.30 v Slovenskem domu z naslednjim dnevnim redom: 1. Odobritev zapisnika zadnjega obč. zbora. 2. Poročila odbornikov o delu v minuli poslovni dobi. 3. Poročila nadzornega odbora in sklepanje o razrešitvi. 4. Volitve polovice odbora (odbornikov, katerim je potekel mandat). 5. Sklepanje o spremembi pravil glasom zahteve občinskih oblasti. 6. Sklepanje o višini članarine. 7. Predlogi in slučajnosti. Vabi odbor SDF.

Miklavžev večer. Tudi letos je obiskal naš Slovenski dom sv. Miklavž. Oglasil se je natačno na svoj večer, to je 5. decembra. Otroci so skupaj s svojimi spremljevalci napolnili vaško dvorano. Z veseljem so sprejemali darila dobrega svetnika. V primeri s prejšnjimi leti lahko rečemo, da se je Miklavž posrečilo ukrotiti parklje, ki so letos posegali v dogajanje, kadar jim je svetnik to izrecno naročil. Želeti bi bilo vnaprej tudi več miru in dvorani, da bi se slišala vprašanja in odgovori.

SAN MARTIN

Miklavževanje smo imeli v soboto, 30. novembra, zvečer. Napravili smo ga kar na prostem. Udeležilo se ga je zelo veliko število otrok in odraslih iz sanmartinskega okoliša. Pred prihodom sv. Miklavža so gojenke tečaja pod vodstvom voditeljice gđ. Kovačeve predvajale lepo in živahno Kuncičevo igrice „Prihod sv. Miklavža“. Nato se je z

SLOVENCI PO SVETU

KANADA

Slovenski dušni pastir v Winnipegu g. Jože Mejač je v zadnjem času napravil več dušnopastirskih obiskov v raznih krajih. Povsod je našel Slovence. Ponekod več, drugod manj. V mestu Saskatoon je odkril 15 slovenskih družin. Pred časom so dobili v ta kraj še mlado slovensko redovnico Ivano Hozjan, ki je z mnogimi zastopila Prekmurje šele pred 7. leti. V Kanadi je vstopila v red Sionskih sester, ki so jo iz Montreala poslale na dokončanje študija v Saskatoon. V Redmontu ima g. Mejač na seznamu že 110 slovenskih

Vsak teden ena

TVOJ BERAČ
France Balantič

V blešču tvojih sem oči ujet,
zениc vriskanje žejem v dušo srkam,
kako naj jaz na dvorec tvoj potrkam,
ko siromasti sem jesenski cvet?

Pa saj usmiljena si in bogata!
Nasuj poljubov žarkih mi kot žita
in tvoja razpuščena zlata kita
naj bo pod lokom mojih rok kot zlata.

avtom pripeljal sv. Miklavž z vsem svojim spremstvom. Dobro poldrugo uro je trajalo razdeljevanje daril, združeno s koristnimi opomini in navodili sv. Miklavža.

MAR DEL PLATA

V soboto, 23. novembra, se je zbral ožji krog naše skupnosti v hotelu Asturias na skupno večerjo in prijateljski razgovor.

S posebnim zadovoljstvom so prisotni v svoji sredini pozdravili starega znanca in prijatelja g. Janka Jazbeca, ki se je nedavno vrnil z vseslovenske zamejske manifestacije na Dunaju v proslavo stoletnice ustanovitve Sokola in ki je pri tej priliki obiskal tudi naše obmejne manjšine v Trstu, na Goriškem in Koroskem.

Svoje vtise s tega potovanja nam je podal v kratkem, toda zelo poučnem predavanju o žilavosti in vztrajnem narodnem delu obmejnih Slovencev.

Glede tržaškega ozemlja je podrobno orisal borbo zavezde slovenske občine Nabrežine za očuvanje narodne posesti proti umetnemu in našilnemu naseljevanju Italijanov. V Trstu je pa konstatiral, da je zelo značilno, da Italijani, čeprav na vse mogoče načine skušajo italijanizirati naš živelj, v svojih trgovinah kot prebrisani trgovci iz praktičnih ozirov nameščajo osebe, ki zna ali pa vsaj razume slovensko. Seveda tega ne delajo iz ljubezni ali simpatije do Slovencev, ampak zaradi svojega žepa in trgovskih koristi, saj prihaja iz obmejnega pasu v Trst mesečno do 100 tisoč Slovencev, da prodajo svoje pridelke in se pri tem oskrbijo z raznim ceninim blagom.

Enak položaj je tudi v Gorici in sosednjih slovenskih občinah, ki so ostale pod Italijo. Kljub vsej nasilni italijanizaciji pa tudi na Goriškem naš živelj v vsakem oziru kulturno in gospodarsko napreduje, za kar ima zasluge razumno in spretno narodno vodstvo.

Posebno zanimivo je bilo slišati o naporih koroskih Slovencev na prosvetnem in gospodarskem polju. Njihovo vodstvo, ki ima svoj sedež v Celovcu, kjer izdaja razne poučne knjige v za-ložbi Mohorjeve družbe, tiska svoj te-dnik, vzdržuje vrzno in napredujočo gimnazijo in odreja smernice javnemu udejstvovanju svojih rojakov, za-služni ne samo priznanje vseh zamejskih Slovencev, ampak mora to požrtvovalno vodstvo biti vsem za zgled in posne-manje.

Predavanje g. Jazbeca o naših manjšinah, kateremu so prisotni pazljivo sledili, ni bilo samo zanimivo, ampak tudi za vse zelo poučno. Zato bi bilo želeli, da bi se taki poučni sestanki večkrat ponavljali.

DA NE POZABIMO

V Argentini se te dni zaključuje razmeroma zelo širok krogi špekulacije z dolarjem in argentinski peso bo v nekaj mesecih dosegel svojo povprečno ustaljeno vrednost.

Ob tej priliki se nam zdi primerno, da spomnimo rojake, kako smo že pred petnajst meseci začeli javno opozorjati, da je cena dolarja pretirano narasla in da je temu kriva predvsem špekulacija.

Današnji razvoj, kljub sedaj še povečanemu obtoku denarja, potrjuje pravilnost našega tedanjega opozorila. Kdor je pa verjel drugacim nasvetom takomimovanih „strokovnjakov“, mora seveda sedaj sam nositi posledice.

Promet SRL 25 de Mayo 533 p. 3º, Buenos Aires, T.E. 31-6435.

SLOVENCJI PO SVETU

(Nadaljevanje s 3. strani)
 misijon, pa tudi skioptično predavanje o Južni Ameriki in o slovenski cerkvi v Winnipegu. Slovenski rojak Stanko Pahulje je v tem mestu zgradil lep hotel, ki ima poleg razkošno opremljenih sob, oddelke in prostore za konference, dvorano za zborovanja in bankete s pripadajočo restavracijo in kuhinjo ter obširen prostor za parkiranje avtomobilov. V mestu Regina ni dosti Slovencev, so pa vsi delavni in podjetni in si lepo urejujejo svoje domove.

V Torontu se je ob koncu oktobra mudil slovenski salezijanski duhovnik iz ZDA g. dr. Franc Blatnik. V župnijski dvorani pri Mariji Pomagaj je imel 26. oktobra skioptično predavanje o II. vatikanskem vesoljnem cerkvenem zboru.

Poročili so se: Jože Kavčič in Dora Rustja; Jožef Gazvoda in Rozalija Dolar; Jože Skrt in Marija Kenik; Franc Ivan Bavdaž in Antonija Šlošel; Janez Kersnik in Marjeta Sajovic; Jožef Hrup in Avgušтина Plavčak; Barry Joseph Carew in Silva Elizabeta Dermastja; Peter Pečevnik ter Shirley Catharine Wadden.

PO ŠPORTNEM SVETU

Memorial Mirko Filej 1963. Tudi Slovenci v Italiji imajo svoje športne dneve. Tako v Trstu prirejuje Slovenski športni teden, v Gorici pa športne dneve, ki nosijo ime pokojnega skladatelja in prosvetnega delavca Mirka Fileja. Na tem memorialu M. Fileja so se 17. novembra pomerili v namiznem tenisu in v odbojki. Tekmovanje je organizirala športna zveza Olimpija, igrali pa so na igrišču Katoliškega doma v Gorici. Tekmovanje v odbojki je vodil znani predvojni odbojkaš dr. Martin Kraner, tekmovala pa so štiri moštva, ki so se uvrstila v naslednjem redu: Alojzjevišče, Oratorij „Sv. Dominik Savio“, Športni odsek Slov. Kat. prosvetnega društva iz Števerjana in športna zveza Dom iz Rojana. V prvih dveh moštvih je igralo nekaj znanih igralcev Olimpije; Števerjanci pa so se prvič predstavili občinstvu in so se kar zadovoljivo odrezali. Potisnili so Rojancane, ki so se na Slovenskem športnem tednu v Trstu zasedli častno tretje mesto, na zadnje mesto.

Pri namiznem tenisu so merili moči Goričani in Tržačani. Prvo mesto pri mladincih je zasedel Goričan M. Legiša, pri članih pa Rojačan D. Bensa.

V Proseku pri Trstu so obnovili nogometni klub „Primorje“, ki je bil ustanovljen leta 1924, pa so ga kasneje fašistične oblasti ukinitile. Prijavitelji se je tudi k tekmovalju v ustreznem razredu tržaške italijanske nogometne zveze. Toda italijanski klubi so se pokazali za zelo šovinistične. Niso hoteli igrati tekom s slovenskim klubom, ker ima slovenski naziv. Podzveza je seveda registrirala vse tekme v korist Primorja in tako je nastal čuden pojav.

Počitnice v Kordobskih gorah

Če si želiš odpočiti se in se utrditi tu, sporoči čim prej na naslov: Dr. Hanzelič Rodolfo, San Esteban, Sierras de Cordoba. Sprašuješ, kdo bo kuhar in kakšno je vreme; kuhala bo skozi cele počitnice gospa Mimi Martinčič; tu smo doslej imeli stalno sončno; v osmih mesecih je deževalo le dvakrat po par ur, enkrat nočno, zato so kopaljšča zelo lepa. Nadrobna pojasnila daje Dušnopastirska pisarna.

ložaj, da je Primorje bilo prvo ne da bi odigralo kako tekmo. Seveda vsi slovenski krogi in tudi trefni Italijani kritizirajo nešportno šovinistično postopanje italijanskih klubov.

Maroški kralj Hassan II. je še kot princ ustanovil nogometni klub FC Rabat in ga tudi še sedaj vodi kot predsednik in tehnični direktor. Pravijo, da se zelo razume na nogomet in zato trener kluba Francoz Cluseau sprejema njegova navodila ne samo zato, ker je kralj.

OBVESTILA

Zaključek slovenskega šolskega tečaja v San Miguelu bo v soboto, 14. decembra ob 5. popoldne. Najprej bo v kapeli sv. maša, nato pa pri Kogovškovih proslava.

Nujno. Lepo prosimo vse prodajalce srečk Slov. doma v Berazategui, da po možnosti hite s prodajo srečk, kajti rok je vključno le do ponedeljka, 16. t. m. Denar in neprodane srečke oddajte v pisarni Duh. živ. Ram. Falcón najpogostejše do torka 17. t. m. Vse neodane srečke bodo smatrane za prodane.

Slov. šol. tečaj nadškofa Jegliča sporoča vsem staršem, da bo zbiranje otrok za izlet v soboto 21. dec. ob 8. zjutraj v Slovenski hiši. Potovali bomo z avtobusom št. 1 iz postaje Lacarra in Rivadavia direktno do zavoda Kard. Stepinca v Hurlinghamu.

Izlet slovenskih šolskih otrok bo v soboto, 21. decembra v zavod Kard. Stepinca v Hurlinghamu. Ob 9,30 bo v zavodu sv. maša.

Mladina pozor! Izlet, ki ga prireja mladinski organizaciji SDO in SFZ in ki je bil prestavljen zaradi slabega vremena, bo v nedeljo 22. dec. Zbrali se bomo v Slovenski hiši, kjer bo ob 7,45 sv. maša. Po sv. maši skupen zajterk, nato pa se z omnibusi odpeljemo na izlet.

Izlet Družabne pravde na otok Hiawatha bo v nedeljo 29. decembra. Odhod s posebnim motoriko ob 9 iz pristanišča v Tigras. Ob 11. na otoku sv. maša, ki jo bo daroval novorojenček g. Primož Langus. Vabljeni vsi rojaki z družinami. Hrano je treba prinesiti s seboj. Pijačo ima g. Pirc na zalogi. Povratek ob 19.

Na Slovenski pristavi se bomo poslovlili od letošnjega leta v nedeljo, 29. decembra, popoldne in zvečer. Pripravljamo vesel spored.

Slovenski dom v San Martinu bo imel svoje Silvestrovanje 31. dec. t. l. Občni zbor SPD je preložen na 11. januar 1964.

JAVNI NOTAR
Francisco Raúl Cascante
 Escribano Público
 Pta. baja, ofic. 2.
 Cangallo 1642
 T. E. 35-8827 Buenos Aires

„Hotel Lago“
VILLA RUMIPAL
 (Calamuchito)
 Lastnik:
 Ljubomir in Daria Vučković
 Lepa lega, 100 m od jezera,
 evropska kuhinja, sobe s kopalnico,
 velik park.
 Informacije:
 Av. de Mayo 616, T. E. 30-3966

NAJMODERNEJSI HLADILNIK

 sedaj z novimi izboljšavami.
 V kvaliteti in lepoti prekaša vse
 dosedanje
 Opremljen z modernim
 „cierre magnético“
 Ogled in nabavi si ga pri

 Cena — kvaliteta
 dolgoročno odplačevanje
T. E. 621-1036
 Cerrito 2245 - Lomas del Mirador

ADVOKAT
DR. JOŽE LOZAR
 •
 Tucumán 1438
 T. E. 46-5458 in 40-5353
 planta baja ofic. 2

Društvo slovenskih protikomunističnih borcev
 sklicuje vse svoje člane na

IZREDNI TABOR

ki se bo vršil na Slov. Pristavi v Moronu na dan 5. januarja 1964 ob 9. uri popoldne s sledečim dnevnim redom:

1. — Vestnik
2. — Zveza
3. — Slučajnosti.

Radi točnih pojasnil in tozadavnih sklepov o stvareh, ki so nas vseh — udeležba za vse člane strogo obvezna.

Pred taborom sv. maša, s katero se bomo slov. borci poklonili spominu mons. Matije Škrbca — velikega Slovenca in neustrašenega borca za naše svetle ideale: BOG — NAROD — DOMOVINA!

Odbor

Letovanje v Bariločah

po najnižji ceni! S hrano ali brez hrane — po dogovoru. Domača postrežba in vsa oskrba

Priporoča se
PEPCA BAVDAŽ
 Calle 9 de julio (ob Plan. stanu)
 Poštni naslov: Casilla Correo 249
 San Carlos de Bariloche
 Río Negro

Vedno več rojakov zaupa svoje prihranke SLOVENSKI HRANILNICI, ker so se prepričali, da so tako varno naloženi, dobro obrestovani in jih lahko dvignejo, kadar hočejo.

Informirajte se še Vi v naši pisarni: Avda. San Martín 263, Ramos Mejia pol kvadra od Slomškovega doma, ob sobotah od 16 do 20.

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Milos Stare
 Redactor: José Kroselj
 Redacción y Administración:
 Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
 T. E. 69-9503
 Argentina

FRANQUEO PAGADO
 Concesión N° 5775
TARIFA REDUCIDA
 Concesión N 3334

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 770.902

Naročnina Svobodne Slovenije za leto 1963: za Argentino \$ 650.—; za Severno Ameriko in Kanado 7 dolarjev, za pošiljanje z letalsko pošto 12 dolarjev.

Talleres Gráficos Vilko S. R. L., Estados Unidos 425, Bs. Aires. T. E. 33-7213

KOMEMORACIJA ZA POK. MONSIGNORJEM MATIJEM ŠKRBCM

Ložani prirede 22. decembra 1963 ob 18 h v dvorani Slov. hiše Ramón Falcon Komemoracijo za pok. dek. Škrbcm s sledečim sporedom:

Sv. maša; po sv. maši bo deklamacija, govor in petje.
 Za vse farane starotrške fare je udeležba moralna dolžnost. Pokojnikovi prijatelji in znanci vljudno vabljeni.

Pripravljali odbor

Zaradi slabega vremena bo v Slomškovem domu

TOMBOLA

V nedeljo, 15. decembra Vabljeni!

SLOVENSKI SKAVTI

lepo vabijo vse Slovenke in Slovence na

praznovanje slovenskega narodnega praznika
 (29. oktobra) in

razvitje in blagoslovitev prvega slovenskega skavtskega prapora
 v nedeljo, 22. decembra, na Pristavi (Castelar), ulica Monte.

Spored: Od 10 do 11 zbiranje skavtov in skavtinja.
 Ob 11,— zbor in dviganje zastav.
 Ob 11,30 sv. maša, ki jo daruje g. direktor Anton Orehar.
 Po sv. maši: blagoslovitev novega slov. skavtskega prapora, slavnostni govor — g. Miloš Stare, zabijanje spominskih žebličkov, skupno kosilo.
 Po kosilu ogled skavtske razstave in taborišča.
 Nato nastopi skavtskih edinic.

V primeru dežja bo sv. maša, blagoslovitev prapora, slavnostni govor in zabijanje žebličkov ob isti uri v dvorani Slovenske hiše na Ramón Falconu; ostale točke sporeda odpadejo.

Marijan Marolt

Andrej iz Konjic

Šarlote, ki je pričakovala svaka pred gradom, Franc Jožef ni poljubil in tudi obraz se mu je zresnil. Barona tega in tega še pogledal ni. Cesarskemu namestniku je povedal, da je zelo truden in da želi biti z bratom sam, kar je ekselencija povedal tudi drugim spremljevalcem.

Po kratkem okrepčilu je Maksimilijan odvedel brata v njemu določene prostore, kjer je ta dan vršil službo odpiralca vrat sam Žan, Andrej pa je spremljal Maksimilijana do njegove delovne sobe, pred katero se je torej nadaljevala njegova važna služba. Kar kmalu se je pojavila pred njim v belo bluzo oblečena postava avstrijskega vladarja, ki je bila videti slabe volje ali razburjena. Andreja je vprašal, če je tukaj njegova cesarska visokost — ni rekel veličanstvo — ne da bi utegnil Farčnik naznaniti visoki obisk.

Konjčan je slišal, da sta se monarha takoj skregala. Ni razumel vsega, a toliko vendar, da je Franc Jožef očital Maksimilijanu, kako si drzne sprejemati tuja državna odposilstva, ki se niso javila najprej na dunajskem dvoru. Maksimilijan je sprva mirno, na zunaj neslišno odgovarjal, Franc Jožef je pa čimdalje bolj kričal. To je razumel Andrej, da je francoskega cesarja Napoleona imenoval zelo prostaško in nazadnje je dejal Maksimilijanu, da bi šel lahko v Meksiko kot avstrijski podcesar, ne pa da se renepči kot njemu enak.

Tedaj je tudi Maksimilijan vzrojil, jih Francu Jožefu nekaj krepkih povedal in takoj je bilo slišati neko razbito steklo, kot bi udarilo ob kovino. Farčnik, ne bodi len, je takoj skočil v delovno dvorano, da bi pobral in pobrisal, kar se je pač razbilo.

Nudil se mu je žalosten pogled. Bela bluzna Franca Jožefa je bila od zlatega runa pod ovratnikom dol vsa pomazana od črnila, na tleh so ležale v luži črnila čepinje razbitega steklenega tintnika. Franc Jožef je bil bled kot smrt, Maksimilijan, stoječ pri oknu, pa je dejal povsem mirno:

„Andrej, pustite to, bo že kdo popravil. Spremite njegovo veličanstvo v cesarske prostore in bodite njegovemu apostolskemu veličanstvu ves čas, kar bo tukaj, na uslugo!“

Za tak dogodek Andreja Žan seveda ni izučil, vendar je težko nalogo kar dobro opravil. Franc Jožef je šel z mladim štajercem kot ponižen kužek, le spredaj, ne zadaj.

V cesarskih prostorih je Farčnik pomagal cesarju sleči bluzo in Franc Jožef je vprašal, če se bo dal ogromni tintni madež očistiti. Ker je prej videl pred sobo barona tega in tega, ki bi bil menda le rad deležen kakšne cesarjeve besede, ga je poklical Andrej zdaj notri in mu zastavil isto vprašanje, skrbno se izogibajoč povedati resnico; zgodila se je pač nesreča. Baron je zatrjeval, da bo pač poskusil, kar je v človeških močeh in se kar ceditl uslu-

žnosti pred cesarskim obličjem in potem odšel z bluzo.

Cesar je takoj povedal Farčniku, da se je z njegovo cesarsko visokostjo — spet se je izognil reči bratu veličanstvo — vse pogovoril, kar sta imela v načrtu in izrazil željo, da bi jedel v svojih prostorih. Andrej je pomagal obleči cesarju nočni korset, ga vprašal, če še kaj želi in ga prosil za dovoljenje, če sme iti naročit zastran obeda.

Pri povratku sta trčila skupaj z baronom tem in tem, ki je ves obupan povedal, da je črnilo neka kemična snov, ki se ne da očistiti; le zlato runo bodo skušali zribati in naj gre Andrej vodo tu sam cesarju povedat, ker je on, baron, že ves izmučen.

Franc Jožef je bil divji. O bratu je govoril v grdih besedah in ko je bilo teh le preveč, se je Andrej postavil: „V službi njegovega veličanstva sem.“

Franc Jožef ga je popravil: „Njegove visokosti je hotel reči? Toda kaj naj zdaj oblečem? V nočnem korsetu ne morem na vlak, tudi ponoči ne, ker bo jutri na Dunaju dan. Z mojimi navišvi pa seveda tudi noben tržaški general nima bluze.“

Hitro se znašil Andrej je dejal: „Grad ima brzojavno zvezo z dvorom vašega veličanstva na Dunaju. Grem brzojaviti, naj nekdo nemudoma prinese drugo bluzo in stvar se bo razvila, ne da bi kdo kaj nepravilnega slutil.“

„Ta novi izum, brzojav, je res zlata vreden, ti si pa vseh muh poln. Pojdi in stori tako!“

„Poslušam, veličanstvo.“
 Ko je Andrej odšel, je srečal Žana, kateremu je povedal, da bo že on ce-

sarja opravil in naj se stari sluga ne izpostavlja brez potrebe cesarjevi jezi.

Opoldne je cesar prav z apetitom jedel in Andrej mu je zlasti ribic dosti nametal na krožnik, čeprav se mu je zdelo, da ne dišijo tako dobro, kot pri Martelančevi Valeriji.

Po dolgem popoldanskem spanju se je cesar želel sprehati s svojim pomočnikom, ki je dobil jesti tudi v svoji sobi, po miramarskih vrtovih; zaupal je Andreju, da se ne mara srečati z bratom in ga vprašal, če nimajo kje kakšnega hudega psa. Z dunajskega dvora je prišlo brzojavno sporočilo, da bo drugo jutro krojač z drugo bluzo v Trstu. Cesar je naročil, naj sporočijo na kolodvoru, da se bo spet odpeljal z dvornim vlakom popoldne okrog desetih nazaj na Dunaj. Zvečer je Franc Jožef precej pil in naročil Andreju, naj se pride njegova visokost drugo popoldne okrog devetih posloviti.

Franc Jožef je pri slovesu potegnil brata k sebi, ga objel in poljubil, da bi vsi videli, kakšna prijatelja sta in se zelo prijazno smehljali. Ni pa spremljal Maksimilijan cesarskega brata na kolodvor, kar je vzbudilo spet razne opazke. Tudi je bil domačin v parku resen in dostojanstven. Šarlota je bila celo bolna in odsotna. Žan pa je rekel potem Andreju: „Saj sem pravil, da ste štajerci rojeni lakajji.“

3.
 Tudi novi cesar, meksikanski cesar, je po Franc Jožefovem odhodu nazaj na Dunaj Andreja Farčnika pohvalil, da je svojo službo pri avstrijskem cesarju dobro rešil. Tako mu je zaupal,

da niti mislil ni, da bi bilo prav povedati mu, naj o teh neprijetnih miramarskih dogodkih ne govori kaj okrog. Farčnik res ni govoril, ni pa mogel drugače, da je gospodu Martelanču le nekaj povedal, nakar mu je Martelanč razodel, da so se zadnjič menili, da mora postaviti pod stopnišče nevidno skrivališče. Oba bosta seveda o teh stvareh budno molčala.

Martelančeva mama in po njej Valerija sta si pa miramarske tajnosti tako razlagali, da tiči za vsem tem nekaj straš, ki bo Maksimilijana vedno povsod spremljal. Ko je Andrej pričel Valeriji prigovarjati, naj gre z njim v Meksiko, morda najprej kot Šarlotina spletična, dekle sprva ni nič določenega odgovorilo. Potem je pa čedalje bolj odkrito Meksiko odklanjala. Bilo ji je nerazumljivo, da bi zapustila prijazne Barkovlje, se peljala čez neskončno morje in se potem naselila v neznanih divjih krajih, s katerih morda nikdar več ne bi bil možen povratek v rodni kraj. Tudi Andreju je prigovarjala, naj misel na daljno divjo deželo opusti, toda Andreju je bilo nezasišeno, da bi tako dobrega gospodarja, kot je bil Maksimilijan, v težkem življenjskem trenutku zapustil. Naj si torej Andrej za služi dosti cekinov in naj se čimprej vrne, saj ga bo ona čakala in si ne bo počakala drugega, je bila Valerijina zadnja odločitev.

Misliti je dal mlademu fantu tudi stari Žan, ki je venomer trdil, da je prestar, da bi Maksimilijana spremljal na „oni svet“. Toda vnema, s katero se je pripravljala na pot novi cesar, je tudi Farčnika stalno vspodbujala.